

**LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS PAGRINDINIO UGDYMO PASIEKIMŲ
PATIKRINIMO, VYKDOMO PRATĘSIANT PATIKRINIMO LAIKĄ 50 PROC.,
ELEKTRONINIO VYKDYMO INSTRUKCIJA**

1. Lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo, vykdomo pratęsiant patikrinimo laiką 50 proc., elektroninio vykdymo instrukcija (toliau – Instrukcija) nustato lietuvių kalbos ir literatūros pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (toliau – PUPP) elektroninio vykdymo datą ir laiką, PUPP vykdyti reikalingą medžiagą, priemones, PUPP eigą.

2. Instrukcija parengta vadovaujantis Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-2558 „Dėl Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas).

3. PUPP mokiniai laiko II gimnazijos klasėje.

4. PUPP vykdymo data ir laikas nurodyti Aprašo 15 punkte nustatyta tvarka patvirtintame einamųjų mokslo metų PUPP tvarkaraštyje. Vadovaudamasis Aprašo 15 punktu, ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremaliųjų įvykių ar karantiną, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraštyje numatytą PUPP vykdymo datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą PUPP vykdymo pradžios laiką.

5. PUPP vykdyti reikalinga medžiaga:

5.1. mokiniui ir buvusiam mokiniui prisijungimo prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos duomenys (prisijungimo vardas ir slaptažodis) pateikiami Nacionalinės švietimo agentūros Nacionalinių egzaminų centralizuotoje informacinėje sistemoje NECIS (toliau – informacinė sistema NECIS);

5.2. vykdytojui:

5.2.1. PUPP vykdymo protokolas (iš informacinės sistemos NECIS);

5.2.2. mokinių ir buvusių mokinių vardiniai prisijungimo duomenys (prisijungimo prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos adresas su mokinių ir buvusių mokinių prisijungimo vardais ir slaptažodžiais) (iš informacinės sistemos NECIS);

5.3. vertinimo komisijai:

5.3.1. prisijungimo prie elektroninės vertinimo sistemos duomenys (iš informacinės sistemos NECIS);

5.3.2. PUPP užduoties vertinimo instrukcija (iš informacinės sistemos NECIS).

6. PUPP vykdyti reikalingos priemonės:

6.1. kiekvienoje patalpoje turi būti laikrodis;

6.2. kiekvienoje patalpoje turi būti rašomoji lenta ar sudarytos kitos galimybės vykdytojui užrašyti PUPP vykdymo pradžios ir pabaigos laiką;

6.3. kiekvienam mokiniui ir buvusiam mokiniui skirtos ausinės:

6.3.1. siekiant išvengti trikdžių, rekomenduojama naudoti laidines ausines;

6.3.2. ausinių jungtis turi būti suderinama su darbo vietoje esančiu kompiuteriu;

6.3.3. prijungtos ausinės turi būti patikrintos iki PUPP vykdymo pradžios;

6.4. kiekvienam vykdytojui, mokiniui ir buvusiam mokiniui skirtas kompiuteris, prijungtas prie interneto ir atitinkantis šiuos reikalavimus:

6.4.1. jei yra naudojamos belaidžiu ryšiu („Wi-Fi“), turi būti užtikrinta, kad vykdymo metu nebus sutrikimų (nerekomenduojama naudotis bendro naudojimo „Wi-Fi“, rekomenduojama turėti alternatyvų interneto šaltinį);

6.4.2. mokinių ir buvusių mokinių kompiuteriuose turi būti įdiegta ne senesnė nei „Windows 10“ operacinė sistema;

6.4.3. mokinių ir buvusių mokinių kompiuteriuose turi būti įdiegtas lietuvių kalbos paketas bei klaviatūroje pažymėti visi lietuvių kalbos diakritiniai (ė, į ir t. t.) ženklai;

6.4.4. mokinių ir buvusių mokinių kompiuteriai turi turėti mažiausiai 4 GB operatyvinės atminties, mažiausiai dviejų branduolių 1,2 GHz taktinio dažnio ir x86 architektūros procesorių;

6.4.5. mokinių ir buvusių mokinių kompiuteriuose turi būti įdiegta bent vienos iš naršyklių aktuali versija (ne ankstesnė kaip „Microsoft Edge 133“ versija, ne ankstesnė kaip „Mozilla Firefox 128.x“ versija, ne ankstesnė kaip „Google Chrome 133.x“ versija);

6.4.6. turi būti užtikrinta, kad naršyklėje nėra įjungta automatinio vertimo arba klaidų tikrinimo funkcija / įskiepis;

6.4.7. turi būti užtikrinamas nepertraukiamas kompiuterių veikimas viso PUPP vykdymo metu (jei tai yra nešiojamasis kompiuteris, jis turi būti įjungtas į srovės šaltinį);

6.4.8. kiekvienas stacionarusis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę bei klaviatūrą;

6.4.9. kiekvienas nešiojamasis kompiuteris turi turėti veikiančią kompiuterinę pelę;

6.5. turi būti bent vienas atsarginis kompiuteris kiekvienoje PUPP vykdymo patalpoje;

6.6. kompiuteriai turi būti įjungti prieš prasidedant PUPP. Kiekviename kompiuteryje turi būti atidaryta elektroninė užduočių atlikimo sistema. Kompiuteriuose negali būti failų PUPP tematika.

7. Priemonės, kuriomis gali naudotis mokiniai ir buvę mokiniai:

7.1. mėlyna arba juoda spalva rašantis (-ys) rašiklis (-iai), pieštukas, trintukas;

7.2. mokyklos spaudu pažymėti A4 formato popieriaus lapai užrašams;

7.3. „Mokomasis lietuvių kalbos rašybos ir kirčiavimo žodynas“ arba „Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“;

7.4. dvikalbiai žodynai tautinių mažumų (baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių) mokomąja kalba mokyklų mokiniams.

8. PUPP eiga:

8.1.	8.45 val.	8.1.1. Mokiniai ir buvę mokiniai: 8.1.1.1. prie PUPP vykdymo patalpos ateina likus ne mažiau kaip 15 minučių iki PUPP vykdymo pradžios; 8.1.1.2. prie įėjimo į PUPP vykdymo patalpą parodo vykdytojui galiojantį asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) arba vairuotojo pažymėjimą (dokumento spausdinta kopija ar jo atvaizdas išmaniajame įrenginyje nėra tinkami) ir iš vykdytojo sužino savo grupę ir sėdėjimo vietos numerį; 8.1.1.3. į patalpą įeina tik vykdytojui pakvietus; 8.1.1.4. turi tik PUPP vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones, geriamojo vandens (asmeninio naudojimo stiklinaitę, buteliuką ar kt.), medicinos priemones, būtinas mokiniui ir buvusiam mokiniui. Į patalpą mobiliojo ryšio ir kitas informacijos perdavimo ar priėmimo priemones įsinešti draudžiama. 8.1.2. Vykdytojas: 8.1.2.1. ne vėliau kaip prieš 15 minučių iki PUPP vykdymo pradžios įleidžia mokinius ir buvusius mokinius į patalpą ir nurodo mokinių ir buvusių mokinių sėdėjimo vietas pagal sąrašą; 8.1.2.2. informuoja, kad mokiniai ir buvę mokiniai į patalpą neįsineštų asmeninių daiktų (išskyrus PUPP vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones).
8.2.	8.45–9.00 val.	8.2.1. Mokiniai ir buvę mokiniai: 8.2.1.1. atsisėda į vykdytojo nurodytą sėdėjimo vietą prie kompiuterio (mokinio ir buvusio mokinio eilės numeris vykdymo protokole turi sutapti su jo vietos PUPP patalpoje numeriu); 8.2.1.2. ant suolo / stalo pasideda (jeigu turi) geriamojo vandens

		(asmeninio naudojimo stiklainė, buteliuką, būtinas medicinos priemonės ar kt.), asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą arba vairuotojo pažymėjimą; 8.2.1.3. šalia savęs pasideda popieriaus lapus užrašams, rašiklius, pieštuką, trintuką; 8.2.1.4. iš vykdytojo gautais vardinais prisijungimo duomenimis (prisijungimo vardu ir slaptažodžiu) prisijungia prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos ir patikrina, ar kompiuterio ekrane mato savo vardą ir pavardę; jeigu mato kito mokinio vardą ir pavardę, apie tai praneša vykdytojui; 8.2.1.5. klauso vykdytojo nurodymų; 8.2.1.6. perskaito nurodymus elektroninėje užduočių atlikimo sistemoje. 8.2.2. Vykdytojas: 8.2.2.1. pasirašytinai išdalija mokiniams ir buvusiems mokiniams jų vardinius prisijungimo duomenis prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos (su prisijungimo vardais ir slaptažodžiais), mokyklos spaudu pažymėtus A4 formato popieriaus lapus užrašams; 8.2.2.2. pasako PUPP užduoties atlikimo ir rekomenduojamą atskirų jo dalių trukmę; 8.2.2.3. užrašo lentoje PUPP užduoties atlikimo ir rekomenduojamą atskirų jo dalių pradžios ir pabaigos laiką; 8.2.2.4. įspėja, kad mokiniai ir buvę mokiniai žodynais galės naudotis tik atlikdami rašymo ir teksto kūrimo užduotį; 8.2.2.5. primena dalyvavimo PUPP taisyklės (Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo 46.5, 46.7, 46.9, 46.12, 78 punktai); 8.2.2.6. įspėja, kad atliekant PUPP užduotį negalima palikti elektroninės užduočių atlikimo aplinkos lango, atverti kitų kompiuterio langų, daryti ekrano nuotraukų; 8.2.2.7. pakviečia prisijungti prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos su gautais prisijungimo duomenimis, paprašo patikrinti, ar elektroninė užduočių atlikimo sistema veikia, ar mato savo vardą ir pavardę kompiuterio ekrane, perskaityti nurodymus ir pasirengti atlikti užduotį tik paskelbus PUPP pradžią; 8.2.2.8. įsitikina, kad mokinio kompiuteryje įjungta PUPP užduočiai atlikti reikalinga lietuvių kalba; 8.2.2.9. prireikus padeda mokiniui prisijungti prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos; 8.2.2.10. primena mokiniams ir buvusiems mokiniams, kad atlikdami skaitymo, teksto supratimo ir literatūros bei kultūros pažinimo užduotis gali naudotis įgarsinimo funkcija. Naudojantis įgarsinimo funkcija, būtina naudoti ausines.
8.3.	9.00–11.15 val.	8.3.1. Mokiniai ir buvę mokiniai atlieka I dalies (skaitymo, teksto supratimo ir literatūros bei kultūros pažinimo, kalbos pažinimo ir vartojimo) užduotį: 8.3.1.1. užduotį atlieka savarankiškai, nesikalba tarpusavyje, netrukdo kitiems, naudojami tik tomis priemonėmis, kurios nurodytos PUPP vykdymo instrukcijoje, jų neskolina; 8.3.1.2. mokins ir buvę mokins, tik įsitikinęs, kad baigė I dalies užduotį, paspaudžia mygtuką „Tęsti“ ir perskaito tolesnius nurodymus; paspaudęs mygtuką „Tęsti“, sugrįžti į I dalį negalės; 8.3.1.3. mokins ir buvę mokins, pavėlavęs ne daugiau kaip 30 min.,

		PUPP dalyvauja. Pasirašytinai gavęs vardinius prisijungimo duomenis, atsisėda prie kompiuterio ir atlieka PUPP užduotį, tačiau užduoties atlikimo laikas jam nepratęsiamas. Vėlavimo faktas žymimas vykdymo protokole; 8.3.1.4. išeiti iš patalpos gali tik to paprašę ir gavę leidimą iš vykdytojo, bet ne ilgiau kaip 5 minutėms. 8.3.2. Vykdytojas stebi mokinius ir buvusius mokinius, fiksuoja Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo pažeidimus (jeigu tokių yra). Mokiniui ir buvusiam mokiniui išėjus iš patalpos be leidimo, neleidžia jam grįžti ir tęsti PUPP užduoties.
8.4.	11.15–13.30 val.	Mokiniai ir buvę mokiniai atlieka II dalies (rašymo ir teksto kūrimo) užduotį. Mokiniai ir buvę mokiniai, atlikę PUPP užduotį anksčiau, negu numatyta, būtinai paspaudžia mygtukus „Pateikti“ ir „Baigti darbą“, praneša apie tai vykdytojui pakeldami ranką ir išeina iš PUPP vykdymo patalpos. Vykdytojas primena mokiniams ir buvusiems mokiniams, kad jie gali naudotis žodynais.
8.5.	13.15 val.	Vykdytojas primena mokiniams ir buvusiems mokiniams, kad iki PUPP pabaigos liko 15 min. Primena, kad mokiniai ir buvę mokiniai, atlikę užduotį anksčiau nei numatyta, nepamirštų paspausti mygtukų „Pateikti“ ir „Baigti darbą“.
8.6.	13.15–13.30 val.	Mokiniai ir buvę mokiniai baigia atlikti PUPP užduotį. Mokiniai ir buvę mokiniai, atlikę PUPP užduotį, įsitikina, kad paspaudė mygtukus „Pateikti“ ir „Baigti darbą“, praneša apie tai vykdytojui pakeldami ranką ir išeina iš PUPP vykdymo patalpos.
8.7.	13.30 val.	8.7.1. Vykdytojas: 8.7.1.1. praneša mokiniams ir buvusiems mokiniams, kad PUPP laikas baigėsi; 8.7.1.2. baigia pildyti vykdymo protokolą; 8.7.1.3. atiduoda vyresniajam vykdytojui PUPP vykdymo protokolą ir lapus užrašams.

9. PUPP eiga, atsiradus techninių nesklaidumų:

9.1.	Elektroninei užduočių atlikimo sistemai nustojus reaguoti į mokinio ir buvusio mokinio komandas	Vykdytojas pataria mokiniui ir buvusiam mokiniui vienu metu spausti klavišus „Ctrl“ ir „F5“ ir atnaujinti naršyklės langą arba atsijungti nuo elektroninės užduočių atlikimo sistemos ir prisijungti iš naujo.
9.2.	Atsiradus mokinio ir buvusio mokinio kompiuterio trikdžių	Vykdytojas pakviečia vyresnįjį vykdytoją ir specialistą, atsakingą už kompiuterių paruošimą PUPP, fiksuoja laiką PUPP vykdymo protokole ir pataria mokiniui ir buvusiam mokiniui atsijungti nuo elektroninės užduočių atlikimo sistemos. Vyresnysis vykdytojas su specialistu įvertina mokinio ir buvusio mokinio kompiuterio gedimą ir priima sprendimą dėl atsarginio kompiuterio panaudojimo ar trikdžių šalinimo. Kai mokinio ir buvusio mokinio kompiuteris keičiamas atsarginiu arba šalinami kompiuterio trikdžiai, mokinys ar buvęs mokinys lieka PUPP patalpoje. Pakeitus kompiuterį atsarginiu arba pašalinus kompiuterio trikdžius, mokinys ir buvęs mokinys iš naujo

		prisijungia prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos ir tęsia užduočių atlikimą. Iš naujo prisijungus prie elektroninės užduočių atlikimo sistemos, sistema tęsia užduoties atlikimo laiką, pertraukos laikas neįskaičiuojamas į visos užduoties atlikimo laiką. PUPP vykdymo laiko pratęsimas fiksuojamas PUPP vykdymo protokole ir surašomas aktas, kurį pasirašo vyresnysis vykdytojas ir vykdytojai.
9.3.	Dingus interneto ryšiui	Vykdytojas pakviečia vyresnįjį vykdytoją ir specialistą, atsakingą už kompiuterių paruošimą PUPP. Jie įsitikina, kad interneto ryšys PUPP vykdymo patalpoje yra nutrūkęs, ir fiksuoja laiką PUPP vykdymo protokole. Visi mokiniai ir buvę mokiniai lieka PUPP vykdymo patalpoje savo darbo vietose. Jei interneto ryšys atsiranda praėjus ne daugiau kaip 30 minučių, PUPP vykdymas tęsiamas toliau. Jei interneto ryšio nėra ilgiau kaip 30 minučių, PUPP vykdymas nutraukiamas.
9.4.	Neišsprendus techninių nesklandumų	PUPP vykdymo metu, savarankiškai neišsprendus techninių nesklandumų, vykdytojas turi kreiptis į Nacionalinę švietimo agentūrą el. paštu etestavimas@nsa.smsm.lt. Jeigu vykdytojas siunčia kompiuterio ekrano nuotrauką, kurioje matosi PUPP užduotis, turi būti užtikrintas siunčiamos informacijos konfidencialumas ir pasibaigus PUPP.